

Dathlu ffyddlondeb – gwasanaeth cyflwyno medalau Gee

Ddydd Sul, 19 Mai, a hithau'n brynhawn braf o haf, cynhaliwyd gwasanaeth arbennig yng Nghapel Seion, ger Aberystwyth. Croesawyd pawb yn gynnes gan Mrs Ina Tudno Williams, ysgrifenyddes y capel, cyn iddi drosglwyddo'r awenau i'r gweinidog, y Parchg Ddr Watcyn James, a bwysleisiodd gyfraniad gwerthfawr yr ysgol Sul wrth i bobl ymgynnull i astudio'r Gair. Fe'n hatgoffwyd o'r emyn 'Am yr ysgol rad Sabothol' ac mai dyna lle y ceir 'yr addysg orau / Addysg berffaith llyfr y llyfrau'.

Yn y rhannau arweiniol darllenwyd gan ddau o ieuenctid capeli Capel Seion a Phenllwyn, sef Celt (Salm 19) a Tomos (1 Pedr 1:10–12). Cyflwynwyd emyn gan blant Ysgol Sul Capel Seion.

Cafwyd cyfarchiad gan Dr Rhidian Griffiths, Llywydd Henaduriaeth Ceredigion a Gogledd Penfro. Clywsom ganddo ychydig am Thomas Gee, y cyhoeddwr llyfrau ac fel y bu iddo gyhoeddi'r llyfr emynau cydenwadol Cymraeg cyntaf.

Y Parchedig Aled Davies, Cyfarwyddwr y Cyngor Ysgolion Sul, a roddodd beth o hanes y medalau Gee a gyflwynir yn flynyddol er cof am Mr a Mrs Thomas Gee, Dinbych, i gydnabod ffyddlondeb i'r ysgol Sul. Cafwyd esiampl ganddo o'r modd y gall y seiliau cadarn a osodir yn yr ysgol Sul ddylanwadu ar eich bywyd a'ch gwaith.

Rhoddwyd y fraint o gyflwyno'r medalau i'r Parchedig Aled Davies a'r Parchedig Ddr Watcyn James. Yna, cafwyd cyfarchiad gan Mr Alwyn Hughes, Cadeirydd Gofalaeth y Garn.

Braf oedd gweld y capel yn gyfforddus lawn, gyda theulu a ffrindiau'r saith a dderbyniodd fedal Gee wedi dod o bell ac agos.

Yn dilyn y gwasanaeth cafwyd cyfle i sgwrsio dros gwpanaid o de a lluniaeth.

Delyth Davies

Gwelir yn y llun (o'r chwith i'r dde) y saith a dderbyniodd y fedal yn yr oedfa, ynghyd â'r Parch. Ddr Watcyn James a'r Parch. Aled Davies

Cyfrannodd **Magdalen** (Mags) **Davies** yn llawn dros y blynyddoedd i fywyd Capel Seion a'r ysgol Sul lle mae'n aelod ffyddlon. Bu'n athrawes yno ac y mae hyd heddiw yn cyfrannu'n llawn i drafodaethau dosbarth yr oedolion.

Treuliodd Magdalen ei hoes yng nghysgod enwau Beiblaidd. O'i geni ym Methania treuliodd ran helaethaf ei hoes yn ardaloedd Moreia a Chapel Seion! Bu'n gyrru ambiwlans am 15 mlynedd cyn ymroi i fod yn nyrs am weddill ei gyrfa. Bu'n aelod o barti canu'r capel ac mae'n ymddiddori mewn gwahanol agweddau ar ddiwylliant y fro.

O ardal Tal-y-bont yn wreiddiol y daw **Eirlys Jones**, ond bu'n mynychu Ysgol Sul Capel Seion ers 1965 – pan nad oedd galwadau gwaith neu heriau bywyd yn rhwystro hynny. Ni fyddwch yn siarad ag Eirlys am yr ysgol Sul heb iddi gyfeirio at ei mam-gu ('mam fach') a'i dylanwad arhosol arni. Bydd yn sôn sut y manteisiodd ei mam-gu ar yr addysg a gaed yn ysgol Sul a'r cyfleoedd addysgol a ddaeth i'w rhan mewn cyfnod pan oedd cyfleoedd addysg i ferched yn brin iawn. O'r gwerthfawrogiad hwnnw o gwmniaeth glòs yr ysgol Sul y tyfodd ymlyniad Eirlys hithau i'r ysgol Sul.

Mae **John Gwynn Jones** yntau'n aelod ffyddlon a gweithgar o fywyd Capel Seion ac ni fu unrhyw adeg nad oedd yn ymwneud â'r ysgol Sul. Bu yn ei dro yn athro ac yn arolygydd. Mae ei drylwyrdd a'i ofal wrth baratoi yn nodwedd o'i arweiniad i'r dosbarth. Ef gyflwynodd hanes diweddar yr achos yng Nghapel Seion pan ddathlwyd 200 mlynedd ers sefydlu'r achos ym mro'r Paith.

(parhad ar y dudalen nesaf)

Dathlu ffyddlondeb – gwasanaeth cyflwyno medalau Gee (parhad o dudalen 1)

Erbod ardaleifagwraethym Mlaenpennal a Phen-uwch yn annwyl iddo, cartrefu a wnaeth, wedi priodi, yng Nghapel Seion. Fel llyfrgellydd teithiol yn y sir, mae ei adnabyddiaeth o'i phrifyrdd a'i lonydd culion yn rhyfeddod! Bu'n darlithio mewn cymdeithasau lleol ledled Ceredigion am hanes a diwylliant y fro.

Ni fu adeg nad oedd **Aeronwy Lewis** yn mynychu'r ysgol Sul yn ffyddlon. Wedi dechrau ar ei thaith yn Aberffwrdd, Cwm Rheidol, symudodd Aeronwy i Benllwyn. Ac er iddi dreulio ychydig amser ym metropolis Aberystwyth, dychwelyd i harddwch Penllwyn a wnaeth. Bu Aeronwy yn aelod, yn gyd-drefnydd yr ysgol Sul, yn drysorydd yr ysgol Sul ac yn athrawes weithgar ym Mhenllwyn rhwng 1956 a 2022. Mae'n aelod ffyddlon yn y capel a chyfrannodd at redeg Clwb Hwyl Hwyr yn Ysgol Penllwyn am flynyddoedd. Bu'n gweithio yng Nghanolfan y Fridfa Blanhigion Gymreig ac yn un o brif sylfaenwyr y Cylch Meithrin. Cyfrannodd hefyd i ddiwylliant ehangach y fro mewn partion gwahanol ac i ddramâu byr yn y pentref.

Mae **Heulwen Lewis** wedi mynychu'r ysgol Sul ym Mhenllwyn ar hyd ei hoes, lle bu'n Arolygydd yr ysgol Sul ac yn athrawes am dros 50 mlynedd. Hi hefyd yw Ysgrifennydd Capel Penllwyn. Bu'n selog ei chefnogaeth i'r Gymanfa Ganu ac i Bwyllgor Plant ac Ieuenctid yr

Henaduriaeth. Cyfrannodd i Glwb Hwyl Hwyr yr ysgol ac mae'n parhau i fod yn aelod o dîm Agor y Llyfr. Yn ogystal â magu ei theulu, bu Heulwen yn gweithio fel ysgrifennyddes yn Ysbyty Bronglais, yn cynorthwyo yn ysgol Penllwyn a Phenweddig, ac yna yn adran Addysg y Cyngor Sir. Bu'n aelod ffyddlon o gôr Penrhyn-coch ac o gôr yr Eisteddfod Genedlaethol yn Aberystwyth. Mae ei gofal dros eraill a'i chymwynasgarwch yn adnabyddus i bawb a ddaeth i gysylltiad â hi.

Gwasanaethodd **Ina Tudno Williams** yr ysgol Sul yng Nghapel Seion am dros 40 mlynedd a hynny wedi iddi fod yn athrawes yn Seilo, Aberystwyth, am 10 mlynedd. Er iddi dreulio'i phlentynod a'i hieuenctid yn ardaloedd Llangybi, Llanwrda a Llandybie, ymgartrefodd yng Ngheredigion gan osod ei gwreiddiau'n ddwfn yn ardal y Paith. Fel ysgrifennydd y capel a threfnydd pregethwyr y Sul, fel un sydd wedi cyfrannu'n ehangach i Bwyllgor Plant ac Ieuenctid yr Henaduriaeth ac i Sasiwn Genhadol Chwiorydd y De, mae wedi cyfrannu'n helaeth i fywyd Cristnogol y fro. Treuliodd Ina Tudno Williams ei gyrfel fel athrawes fro yng Ngheredigion ac yna fel darlithydd yn yr Adran Addysg yn y Brifysgol yn Aberystwyth. Gwasanaethodd hefyd fel Ynad Heddwch. Cyfrannodd yn helaeth i gorau, partion ac i gymdeithasau diwylliannol lleol.

Mae gan y **Parch. Ddr John Tudno Williams** gysylltiad ag ysgol Sul

Seion ers dros 40 mlynedd. Nid am ei gyfraniad i Ysgol Sul Capel Seion yn unig yr enwebwyd y Parchg Ddr John Tudno Williams. Yr oeddem am ei anrhydeddu am ei gyfraniad i ysgolion Sul ledled Cymru drwy ei esboniadau Beiblaidd, ei gyfraniad i'r dasg o gyfieithu'r Beibl Cymraeg Newydd a ddefnyddir gan eglwys Cymru i gyd, ei gyfraniad i wybodaeth Feiblaidd drwy ei erthyglau niferus, a'i gyfraniad i addysg ddiwinyddol yng Nghymru.

Treuliodd y Parch. Ddr John Tudno Williams ei blentynod a'i ieuenctid yn Lerpwl a Llundain. Wedi graddio yn Rhydychen dychwelodd i Gymru ac i Aberystwyth. Fe'i hordeiniwyd dros 60 mlynedd yn ôl yn 1963 a'i sefydlu'n weinidog yn y Borth lle cafodd gyfle, gydag eraill, i sefydlu Ysgol Sul Undebol, oedd gyda'r cyntaf i gael ei sefydlu yng Nghymru. Dyfarnwyd gradd Doethur iddo am ei astudiaeth o gefndir Iddewig Efengyl Ioan. Yn 1966 dechreuodd ddysgu yn y Coleg Diwinyddol, coleg y daeth yn Brifathro arno rhwng 1998 a 2003. Gwasanaethodd Eglwys Bresbyteriaidd Cymru ar bob lefel o'i threfniadaeth, gan ddod yn Llywydd y Gymdeithasfa yn y De, yn Llywydd y Gymanfa Gyffredinol a chael ei ethol yn Llywydd Cyngor Eglwys Cymru a Lloegr.

Llawenydd i bawb oedd yn y gynulleidfa oedd cael mynegi ein gwerthfawrogiad am gyfraniad pob un ohonynt yn hybu gwaith yr ysgol Sul yn y fro.

Gwynos dros heddwch ar faes Eisteddfod yr Urdd – ieuenctid Cymru yn apelio am gadoediad yn Gaza

Nos Wener, 31 Mai, cynhaliwyd gwynos ar faes Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd ym Maldwyn i wrthdystio yn erbyn ymosodiadau Israel ar ddinas Rafah yn Gaza. Hon oedd yr wylnos gyntaf i gael ei threfnu gan yr Urdd ar faes yr Eisteddfod, a hynny yn dilyn galwad gan nifer o ieuenctid o fewn yr Urdd.

Ddeuddydd ynghynt, roedd yr Urdd wedi apelio ar wleidyddion i bwysu am gadoediad yn y rhyfel. Wrth siarad ar lwyfan y brifwyl, ac yntau'n llywyddu'r prif seremonïau eleni, dywedodd y bardd ifanc Iestyn Tyne: 'Dydy terfynu bywydau miloedd ar filoedd o blant ddim yn ymateb rhesymol i unrhyw weithred dan unrhyw amgylchiadau.' Ychwanegodd fod yr Urdd, yn 'galw eto – galw'n gliriach, galw'n uwch am gadoediad llwyr yn Gaza'.

Dywedodd Siân Lewis, Prif Weithredwr y mudiad, hefyd ar faes Eisteddfod yr Urdd ei bod yn 'anodd anwybyddu erchylltra digwyddiadau Rafah yr wythnos hon'.

Daeth cynulleidfa o tua 200 ynghyd i'r wylnos, a chafwyd cyflwyniadau grymus gan nifer o siaradwyr ifanc. Llywyddwyd y cyfarfod gan Llio Maddocks, trefnydd yr ŵyl, a braf oedd gweld swyddogion yr Urdd hefyd yn bresennol. Roedd Cadi Glwys wedi paratoi cerdd ar gyfer yr achlysur, a braf yw cael cyhoeddi honno yn *Cenn@d*.

Diolch am yr hanes cyfoethog sydd gan yr Urdd o ymgyrchu tuag at greu byd heddwch, ac am y neges heddwch ac ewyllys da sy'n cael ei rhannu i bob rhan o'r byd. Braint oedd cael bod yn yr wylnos yng nghwmni cynifer o ieuenctid Cymru.

Aled Davies

tap. hoffi. sgrôl.
mae skinny jeans yn ôl!
tap. hoffi. snap.
dileu Palesteina o'r map.
tap. hoffi. clic.
sbia, cath yn chwarae tric!
tap. hoffi. ping.
ydy Gaza dal yn thing?

oeda.
sobra o sbri y sgrôl, a gwrandda.
taflegrau'n peri dagrau.
gobaith yn ceulo'n y craciau.
ŵyn di-fugail, clyw di eu cri?
deugain mil... a dal i gyfri.

cadi glwys